

FRAGMENTY NEKONEČNA

Hvezdáreň Prešov 2015

Horizont je čiara, ktorá rozdeľuje ... alebo spája?

Končí sa zem **TU** a začína sa nebo **TAM**.

Medzi nimi je úzka štrbina, medzník pre iné dimenzie.

Priestor pred horizontom **TU** je svetom vecí, skutočnosti, konzumu, reálny svet.

TAM je svet neurčitosti, nepoznaný, tajomný – priestor na pochopenie bohatých obsahov, odhaľovania významov.

TAM je priestor na zabúdanie na existenciu **TU**.

Kdesi v tejto úzkej štrbine sa nachádza veda aj umenie.

JÁN JUHANIÁK vytvára priestor na surfovanie medzi týmito dvoma svetmi.

Autor ponúka šancu dostať sa cez obraz do priestoru „za zrkadlo“. Medzi diváka a obsah svojich diel kladie OBRAZ ako hranicu. Zaujme už samotnými tvarmi obrazov, ktoré sú preňho symbolom, základným pravekom, znakom.

Povrch jeho obrazov tvorí vstupnú bránu k obsahu. Nabáda nás, aby sme nesledovali to „čo je na obraze“, ale to, „čo je za ním“.

Aby niečo vstúpilo do prítomnosti a ukázalo sa, musí byť predtým prekryté, či skryté.

Otvor, diera, okno, kruh nás vtáhuje do inej roviny za obraz, kde tkvie podstata autorovej výpovede. Jeho obrazy sú viacvrstvé. Či už je to hromadenie nánosov štruktúr (pigmentov, piesku, zeminy, mnohonásobne prekrývanie farbou, sprejom), alebo viacnásobné plochy plátna (perforované, prerezávané, prepáľované), alebo aj násilne deštruované „zranenia“ povrchu média.

Táto výtvarná poloha autorovi veľmi pristane. Obmedzenie farebnosti na bielu a čiernu, používanie prírodných odtieňov, práca s ohňom a dymom sú pre autora šancou ostať v blízkosti prírody **TU**, ale zároveň sa vzdialiť, akoby cez objektív ďalekohľadu do hlbokých priestorov vesmíru **TAM**.

Druhou rovinou jeho tvorby je záujem o klasickú koláž, ktorá mu dovoľuje vytvárať príbehy. Spájanie nezávislých obrázkov (predtým spolu nesúvisiacich záznamov, nájdených starých tlačí) do nových obsahov, v ktorých akoby naznačoval epicky význam svojich mlkvých obrazov. Jeho tvorba je formou bádania. Trochu zvedavá hra, experiment s vážnym zámerom. Za jej obsahom je vidno bohaté autorove poznatky, denníkové záznamy o rozhodovaní, dlhé cesty premýšľania o vedeckých objavoch, aj túžba po nepoznanom. Dobré však vie, že každé vedecké skúmanie je porušením posvätnosti numinosa. Keď tajomstvo zmizne, vyženie sa.

Darí sa mu ostávať v rovine nedopovedaného, keď otvára priestor pre úvahy samotného diváka.

PhDr. Edita Vološčuková, PhD.